

אשרי תמימי דרך

תהלה לך

בתורת ה'

ז"ל בס"ד ע"ל ידי אנ"ש רמאנשעספענד יע"א

גליון חידו"ת
מכל הלומדים
בספר הקדוש

"ליקוטי מוהר"ן"
לפי סדר התורה הזמנית
חלק ב, תורה א'.

דבר המערכת

ידוע מאמר רז"ל "תורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה יבוא ויטול", א"צ להאריך במטרת וחזון המערכת, שכל אנ"ש בכל מקום שהם, ישלחו את כתבי ידם, כל מה שהתחדש להם על התורה הזמנית, ואדרבה, אם יש במקום שהוא אנ"ש שרוצים גם הם לעשות במתכונתו נשמח מאד וגם נשתדל לעזור להם אי"ה, ויגדיל תורה ויאדיר.

ויש כמה וכמה סיבות למה כשכותבים ברבים יש יותר תועלת משמיעה ולימוד לחוד עם חברים. ומתוכם אפשר למנות ששה סיבות. א. שיש אצל אנ"ש בעלי מוחות גדולים אבל העולם אין יודעים מהם ומחידושיהם, ולפעמים רוצים להשאר בעילום שם, וע"י הגליון יוכלו כל העולם להנות מאלו החידושים.

ב. שיש כאלו מאנ"ש שעדיין עוד לא התפרסם התקרבותם ולומדים ומתפללים בבתי כנסת ובתי מדרש אחרים, וחבל מאד שהעולם לא יהנו מהחידושים והידיעות שלהם. ועל ידי הגליון הם יכולים לשלוח ולזכות הרבים.

ג. יש רבים מאנ"ש שיש להם חידושים נפלאים אבל מתקשים בדיבור, בפרט בהרחבה, וכתב אפשר לכתוב, וגם לקבל עזרה עצה והכוונה ותגובות מחברים.

ד. גם יש כאלו שיש להם חצי חידוש ואינם יודעים להשלים החצי השני, והכתב סובל הכל, ובע"ה יתכן ויגיעו הדברים לא' מאנ"ש שיכול להשלים החידוש ועי"כ יהנו העולם.

ה. כשלומדים ומדברים לפעמים יש מניעות מחמת הפנאי מה שאין כן אפשר לכתוב כשיש פנאי, והקורא יכול לקרוא בזמנו הפנוי ואף הכותב עצמו יוכל להתבונן במה שכתב.

ו. כבר כתבנו כמה פעמים שבע"ה החידושים שנשלחים לגליון יודפסו בקונטרס מיוחד למען יעמוד ימים רבים, וזה יכול להנות אפילו את הכותב עצמו, כפי ששיכח שברוב הימים מאבדים ושוכחים.

ויה"ר שנזכה לקבל דין מן דיו, להבין ולהשכיל, לשמוע ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים, אכ"ר
המערכת

ר' מאיר דוד טוקאיר הי"ו

א-ל-ו-ל-

שבת מברכין אלול, כבר אפשר לחוש את האימה והיראה מיום הדין הגדול המתקרב אט אט, ובעולם כולו מתחילין כלל עמך בית ישראל בהכנה הראויה והנצרכת לקראתו. מי באמירת סליחות, מי בהשכמה, ובכלל מה שמחויב כל אחד, אמירת תהלים, פשפוש במעשים ושאר עניני תשובה.

רביה"ק מלמדנו כיצד לילך בדרכי התשובה, וכבר נילה ע"כ כמה וכמה תורות נפלאות בענין זה. וודאי שגם התורה הק' תקעו ממשלה' בה אנו עוסקים עתה מדברת מזה, כידוע שכל מאמר כלול מהכל.

בתורה קמ"א מגלה רבנו, שהזמן המסוגל ביותר למול את ערלת לבבו הוא חודש אלול, כי 'אלול' ר"ת "א'ת ל'בכך ו'את ל'בב" הינו שיזכה שימול ה' את לבבו וכו' עיי"ש.

אך מהי אותה 'ערלת לב' שאותה אנו צריכין למול? מהו 'חרבן הלב'? את זה מגלה רבנו בתורה א' תנינא, שיש ג' מדות המפסידות היראה שבלב, שהם ג' התאוות, תאות אכילה ממון ומשגל.

ובסוף המאמר, כשמלביש את כל ההשגות של זו התורה, מגלה ג"כ מהו הלב, וז"ל: "'שופר"-זה בחי' הלב, שגזון משופרא דשופרא, גם שופר הוא בחי' יראה בבחי' היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו"

ועכשיו, הנה מגיע חודש אלול, חודש התשובה, ובכל תפוצות ישראל יתחילו לתקוע בשופרות, מי בסליחות, ומי אחר תפילת שחרית. ועכשיו ע"פ התורה הזו מקבל הענין משמעות חדשה. ע"י תקיעת שופר, אנו מלים את ערלת לבבנו, וכן מושלים על מלאכים, כיון שקול תקיעת שופר מערבב את השמן, ואינו יכול לקטרג, וזה בחי' של ממשלה עליו.

ולא בכדי מזכיר השופר את אפרו של יצחק, כי 'יובל' ר"ת "ו'יצא י'צחק ל'שוח ב'שדה" שחזור כח העשבים אל תוך התפילה, עי' בסוף התורה. ויש עוד הרבה להרחיב בזה אי"ה, ויה"ר שגזכה לשמוע ולהתעורר לתשובה ע"י קול השופר, ועי"ז נמול את ערלת לבבנו ותשלם היראה שבלבנו אמן ואמן.

חדשת? בארת? קישורת? השבת? תירצת? הקשית? הבנת? השגת?
אנא! תעלה הדברים על גבי הכתב, ותהנה לחבריך המשתוקקים לחידושך.
אם קטן אתה בעיניך - ראש שבטי ישראל אתה!
את החידושים וכו' שכתבת אנא מסור לר' מאיר דוד טוקאיר הי"ו
או שלח למערכת וב"ב בס"ד הדברים יכנסו באחד הגליונות הבאים

ומשלי ביום ובלילה דהיינו שתקבל המלוכה של היום ג"כ, שתאיר גם ביום, אמר לה וגו' ושרגא בטיהרא מאי אהניה שלא יועיל כיון שאנשים לא ידעו שהיא מאירה, נגד השמש שגם הוא מאיר.

אמר לה 'לימנו בך ישראל ימים ושנים' אולי ר"ל דעל ידי קידוש לבנה שמקבל פני שכינה, ובזה מקבלין ישראל פני אביהם שבשמים (סנהדרין מב.) [אולי אפשר לחלק שביחיד מקבל פני שכינה, ובציבור המעלה יותר גדולה]. ובזה רצה לפייסה שעל ידה יזכו ישראל לכתר. **אמרה ליה יומא נמי וגו'. אמר לה 'זיל ליקרו צדיקים בשמך', יעקב הקטן, שמואל הקטן, ודוד הקטן וגו'.** ואולי אפשר למצוא רמזים לענייננו, כי יעקב הוא בחי' לפני ישראל, ושמואל הקטן תיקן את ברכת המינים (ברכות כח): שהוא נגד המינים והאפיקורסים, ועי' בליקו"מ (ח"א, סי' רס"ז) שעל ידי החי' ברכות מכניעים **הטבע 'אם כל חי'**, חוץ מברכת המינים, ומכניעים ומבטלים המינים והאפיקורסים. והוא ממש מה דאיתא בתורה אות ג' "כי יש כמה מפורסמים שהם בשקר והם רק על ידי עזות" ומבואר שצריכים להכניעם ולבטלם, וכשמכירים נופל העזות ומתבטל הטבע. וזה לעומת זה שהוה מרמזת על "אם כל חי" בקדושה, ששם אחיזת הנשמות בכסא הכבוד. ועניין דוד הוא עניין המלכות נפש דוד, שהוא בחינת ההתחדשות של ראש חודש.

חזייה דלא קא מיתבא דעתה. אמנם הלבנה כיון שהיא מלכות כאמא שמסוככת על בניה, אינה מסכמת שיהיו תחת שליטת המלאכים בשם 'יעקב' ולא 'ישראל'. וכן אינה מסכמת שיבטלו את המינים והאפיקורסים רח"ל מן העולם כי 'יתמו חטאים ולא חוטאים', וכן שתהיה הגאולה **אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח.** כי כך יהיה להם פתחון פה לשוב בתשובה כמבואר בפנים התורה. [ואגב אורחא אולי אפשר ללמוד למי שרוצה ללכת בדרכיו ית' שצריך לפייס את חברו "עד שתתישב דעתו". ואף על פי שהוא זה ש"התחיל". אמנם בודאי הדברים עמוקים ונוראים והכל בדרך משל לשבר את האוזן ואין איתנו יודע עד מה, אבל מה שאפשר למצוא רמזים חייבים להתור ולמצוא].

ולפי תורה זו אפשר להבין מה שכתב בשער ליקוטי הש"ס [שם] 'הנה אם ידעתי שרש כל אלו אשר נקראו קטן, בסוד דוד יעקב שמואל, תבין גם הטעם למה תקן שמואל הקטן את ברכת המינים, שהיא תקון הכתר'. שלכאורה מה עניין ברכת המינים לתיקון הכתר. אלא שלפי המבואר צריך להכניע עזות המפורסמים שהם קטני אמונה, (כמו שאמר רבינו ז"ל שלהיות מנהיג צריך אמונה בשלימות ואם אפילו יש לו פגם קטן באמונה אסור לו להנהיג), שהם המינים, וכשנופל עזותם וזוכים לשלימות תפילה - היינו התקשרות בלי שום פגם -, נתמלא פגימת הלבנה, וזה תיקון הכתר. **"ולמה תיקונה ביבנה" כי יבנה בני' אדני עם הכולל'.** שמרמז למלכות כידוע בליקו"ה, והוא תיקון האמונה בשלימות עד שיקויים "ומלכותו בכל משלה".

ועיי'ן עוד בשער הכוונות, שער דרושי העמידה, דרוש ו', בברכת המינים - בעניין הנ"ל. **"ואמנם אין חסר לה עתה אלא בחינת הדעת שבה"** ע"פ מש"כ רבינו ז"ל שצריך לקשר הדעת אל הלב. **וטעם הדבר הוא לפי שגלוי היה לפניו יתברך שהבריות עתידין לחסוא לפניו וכו', והיה עונשם של ישראל חמור ח"ו, ולסיבה זו המאציל יתברך האציל אותה בסוד נקודה אחת בלבד. ולא יוכלו הקלי' למשול ולהתאחז בהם.** [וראה מה שכתב רבינו בשיחות הר"ן סי' ע"ו שצריך כל אחד ללמוד כתבי האר"י ז"ל, וכן בליקוטי תפילות תפילה ק"י. ראה בליקו"ה תחומין ה, ג ומי שיש לו לב להבין באמת, יוכל לזכות לפרש כל פתבי האר"י, באר היטב, על-פי דברי תורתו הקדושה].

הנה ע"פ זאת התורה אפשר להבין מה שכתוב בשיחות הר"ן סי' רס"ג, שהיצה"ר מתאמץ מאד לקלקל ולהפריד בין איש לאשתו כי עי"ז הוא תופס אותם במצודתו. ובליקו"ה מבאר מוהר"ת ששני הקשר שבין איש לאשתו הוא "רוח", בבחינת **"הוא רוחא דשדא בגויה"**. (וכידוע מה שאמר הבעש"ט זצוק"ל שאילו היתה אשת נעורים איתי, הייתי עולה בסערה השמימה כאלהו אך לא במדבר אלא באמצע השוק במעז'בוז' לעין כל).

א] בניין ירושלים - שהוא בחינת הלב (היראה התלויה בלב), מחויבי ירושלים דהיינו הלב. הנה רבינו ז"ל כותב איך זוכים לבנות את היראה בלב, אך מקדים מקודם איך מחריבים ומפסידים אותה ח"ו - על ידי השלש מדות רעות, ואח"כ נוקט הלשון תיקון, כמ"ש באות ו', ועי' בנין ירושלים דהיינו **תיקון שלימות היראה** שבלב, וכן הוסיף הלשון "שלימות".

אולי יתכן לומר שכל אחד מטבע ברייתו יש לו יראת שמיים, [אף אם יש לו חמימות יתירה, כגון שלא זכה לינק מאשה כשרה, עם כל זה עוד לא קלקל היראה, עדיין יש לו אותה היראה] ועל דרך ששלמה המלך ע"ה אומר בקהלת (ז' כ"ט) **"עשה האלוקים את האדם ישר, והמה בקשו חשבונות רבים"**. ואם לא זכה להתגבר על תאוותיו והחליש או ח"ו הפסיד והחריב את היראה על זה - אז אחר החורבן צריך לבנות שוב את היראה על ידי התחדשות המוחין שמקבלים על ידי השלש רגלים, להמשיך את הדעת אל הלב. [ואולי אפשר לרמוז שהוא 'ירידה לצורך עליה' שרק אחר שנחרב ותיקן זוכה לשלימות, ועל ידי זה נברא מלאך וכו'].

ומה שכותב רבינו אח"כ כי זה "הזוכה ליראה יש לו השתוקקות להתמנות, כי מי שיש בו" יראת שמים וכו' שמשמע שלא כל אחד זוכה ליראה. רק מי שזוכה ומי שיש בו דיקא - שעבד על כך. אבל אפשר לפרש שהכוונה על יראה בשלימות. אמנם "משהו יראה" יש לכל אחד בטבעו.

ואפשר לדייק ממה שכתב רבינו ז"ל באות י' **וצריך לצאת משלש עבודות אלו** שלפחות בעניין ביזוי אנשים ושמירת הברית מובן לכאורה שמדובר "בשב ואל תעשה", שלא יבזה אנשים, ושלא יפגום ח"ו, ומי מכריח אותו לזה? וכפי שפירשנו שהאדם נולד ישר ועם יראה ורק התאוות מסיתים אותו לפגום ח"ו, אבל כשרוצה לצאת בחוץ - תכף שמפסיק לקלקל, וכ"ש אם לא קלקל - הוא בחוץ, ומה שקלקל יחזור לו ע"י המועדים. וכמו שאפשר להבין מהלשון **כשיצא משלש מידות אלו, כשהוא חוץ משלש עבודות הנ"ל.** (ואולי אם פגם הרבה אז הוא תפוס "בפנים", וגם אז יכול לצאת כנ"ל).

ב] שקבע לנו ראש השנה שהוא יום הדין בראש חודש וגו', בבחינת הביאו עלי כפרה וגו', נמצא שאנו רואים גודל רחמנותו. הנה להבין קצת מה היה הפגם של הלבנה, ראה כל המעשה בגמ' [חולין ס:]. אמרה ירח לפני הקדוש ברוך הוא, ריבוננו של עולם, וכי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד. ולהבין קצת מה היה הפגם, על פי מה דאיתא מהאר"י ז"ל בשער ליקוטי הש"ס, (ברכות כח:), שהמלכות הלבנה היא תיקון הכתר, וע"פ מה שהבאתי מהרמ"ק ז"ל (בגליון העבר) שהקב"ה שהוא הא"ס היחיד הקדמון והמאציל העליון האציל בדומה לו, ואין הבדל אלא שזה עילה וזה עלול. ומשמע משם שזה הכתר, על כן היה טענתה שאי אפשר לשני "מלכים", להשתמש "בכתר אחד", כי מידת המלכות צריכה להיות בסוף ובנפרד מהכתר, כדי להשפיע לכל הטי' מידות. כי בתחילה היו שניהם "המאורות הגדולים" ומאירים ומשפיעים בשווה. **ומשמע - שהטענה כלפי המקבלים שלא ידעו מי מאיר עליהם השמש או הירח.** ומבאר מוהר"ת בליקו"ה שהיה כאן פגם בכבוד **דקדושה**, ואולי אפשר לומר שרצונו זה הוא כבודו - וכך רצה השי"ת, שהאנשים יקבלו השפעה בשווה ביום ובלילה, וממילא אין כאן מקום לחושך ולרע. (ואולי בפנימיות היה טענת הירח שאנשים שאינם ראויים שפוגמים בא' מהי"ס אינם יכולים לקבל בלילה כביום, וזה כוונת 'קטרוג' הירח).

אמר לה 'לכי ומעטי את עצמך'. ולך יהיה המלכות לבד (בלילה), והשמש תקבל את הכתר (וביום גם המלכות). וכיון שיצא הדיבור כבר נכלל בו מיעוט שהסכים כביכול עמה הקב"ה שצריך לחלק בין המלכות לבין הכתר, ומזה השתלשל מציאות של שני צדדים, צד הקדושה, והצד האחר. ומשם נתהווה אחיזה לרע, עד שנשתלשל מזה השקר והחושך, עניות וטבע, וטוקף הגלות וכוחו של אדום. **אמרה לפניו בשביל שאמרתי דבר הגון אמעיס את עצמי?** כי אף שהיא מושלת בלילה מכל מקום אין לה מעצמה כלום רק מה שמקבלת מהשמש, ועל כן נקראת 'המאור הקטן', ומכיון שאמר לה למעט עצמה סימן שצדקה בדברים וזהו 'דבר הגון', (ואולי רומז על 'הכמה'). **וגו' לכי**

ועבודת המלאכים מצד הסט"א היינו הבע"ד וחייליו להפריד בין איש לאשתו כדי שיפסיד ויקלקל את הרוח-כי הנפש דומה לבהמה-והרוח הוא בדרגת המלאכים- בעולם היצירה - והנשמה יותר מהמלאכים, וע"כ אינם יכולים לשלוט על הנשמה ולקלקלה, רק על הרוח שבאותה עולם שלהם, יכולים להתאחו ח"ו-ולכן צריך מאד להיזהר לא להפסיד הרוח. ובחצות הלילה הראשון בג"ע אם מביאים לו את הרוח, סימן שזכה, אשרי לו!

וזה סוד "אי לך ארץ שמלך נער" וגו' (קהלת י') שהעיקר להמתיק הש"ך דינים כידוע, להפוך מנע"ר לנער"ה - ומה שחסר זה ה' הדעת, לקשר את הדעת אל הלב ולצאת ממוחין קטנות למוחין גדולות, ועי"ז לתקן המלכות שהיא הלבנה בחי' נוק', ואשרי מי שזוכה למשול ברוחו, כי עי" הכעס טורף נפשו באפו, אמנם מי שמושל ברוחו זוכה לרוח ונשמה, ולצאת ממוחין דקטנות למוחין גדולות, מעבדות לחירות.

וזה "אשריך ארץ שמלך בן חורין" (שם). כי כשהאדם בשמחה מתרחב דעתו ומוחו ממש, ואז הוא בעולם החירות, כמו שנתגלה לאחרונה לחכמי הרופאים שכשהאדם בשמחה מתרחב מוחו בפועל ממש, על דרך שנאמר בשורה טובה תדשן עצם, וממילא זוכים לנגן ניגונים נפלאים, כי ידוע (תיקו"ז כ"א) שכשיצאים מהגלות מנגנים ניגון, וגם כשזוכים לגאולה על ידי היציאה מהגלות דייקא יתנגן השיר שלעתיד לבוא שיר "חדש" דייקא.

ולפי זה יובן ענין הכלי, שכשמיניחים את הכלי על הבהמה מתחיל לשודר (מעשה י"א), כידוע מהגמ' (שבת פט). שבני אדם דומים למלאכי השרת בשלשה דברים, ולבהמה בשלשה דברים. ודווקא בחלק הגוף של האדם, שבזה הוא דומה לבהמה, הוא זה שמזכה אותו להתעלות מעל המלאכים, כשבוחר בחיים. כי דייקא הגוף החומרי מביא את האדם לדברים שרק על ידם יזכה לבסוף להיות מעל המלאכים, דהיינו הבחירה בין רע לטוב, וכלי המעשה של התאוות והנסיגות (הלב והעיניים).

ר' יוסף לינדנער הי"ו בארא פארק נ.י.
נשאלתי שרביה"ק כותב שצריך להיות לישראל כבר עכשיו ממשלה על המלאכים, ואילו הראיה שנביא הוא ממה שיהיה לעתיד.
וכבר כתבתי איזה דברים במכתב בס"ד.
ויש לציין לתנא דבי אליהו רבה (ריש פרק כ"א) על זה הפסוק, "בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל' וגו'. מכאן אמרו שישאל הם גדולים בתורה יותר ממלאכי השרת, ואין צריך לומר שישאל הם גדולים יותר מכל באי עולם ומכל מעשה ידיו שברא בעולמו. ומשמע כבר בהווה, שלא אמר 'שיהיו גדולים, אלא שהם גדולים. (ואגב, הלשון גדולים בתורה יותר ממלאכי השרת צ"ב. ונדע שיש הרבה שיבושים בתדב"א ויש לחפש בדפוסים אחרים.) [לציין יאמר: בסנהדרין ריש צג. גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת. ובחולין צא: 'חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת].

אע"פ דרביה"ק מכוון על התקשרות בשורש נשמות ישראל עליון למעלה וכדלהלן, עכ"ז מובן שהתכללות עם נשמות ישראל גם כפשוטו, מצות אהבת ישראל, לאהוב את בני ישראל במחשבה דיבור ומעשה, ולהתקשר עמהם, מועלת להינצל מקנאת המלאכים העלולים להפיל את האדם מעבודתו. וזה יסוד גדול בעבודה.

ובביאור הדבר, באופן אחד, ניתן להשוות לזה דברי הזהו"ק הידועים (ח"א קס: ועוד) תא חזי, שונמית בד אמר לה אלישע (מלכים ב, ד, ג) היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא, ההוא יומא יום טוב דראש השנה הוה, וההוא יומא דמלכותא דדקיעא שלטא למידן עלמא, וקוב"ה אקרי מלך המשפט בההוא זמנא, ובגין כך אמר לה היש לדבר לך אל המלך, מה כתיב

וזה "הכלי" שמניחים על "הבהמה", הוא השמחה. וזה סוד ההמתקה שבגלות, שאינך שכל הקללות ל"ע או הגלות, שהגלות ממתיק את כל הגזירות, כי הגלות מביא התחדשות, בחינת התחדשות הלבנה, שבכל פעם שמתחדשים זוכים להרחבת הדעת ולמוחין חדשים בחינת הדעת ותיקון המידות שבשלוש רגלים, וזה על ידי שמוצאים נקודות טובות ודינים לכף זכות שע"י יוצאים מרע לטוב באמת, מבחינת נער עבד לבן חורין, ואז כבר אין חפצים לפטור התפילה, כי זוכה לישוב הדעת עי' תורה י' ח"ב, כי בבחינת עבד קשה להתפלל ועבדא בהפקיאר נחא ליה, וכשיצא לחירות זוכה לאריכות ימים, ונהיה לו אמונה בשלימות גם בעצמו, כי הוא יציר כפיו ובצלמו נברא, וכל דינין מתעברין מינה, בבחינת לימנו בך ישראל ימים ושנים.

ודייקא על ידי תיקון שלימות האמונה והיזרה שבלב וירושלים נזכה לשמוע את הניגונים העליונים שמתנגן על ידי הכסא הנפלא (בסוף המעשה הנ"ל) כשהארמון על משפטו ישב (ירמיה ל), ויהיה נעשה הסוף מעשה במחשבה תחילה, שכשזוכרים מהצדיק הגדול, נעשים כתינוק שגולד. ובוודאי נמשך דעת חדש. מי יתן ונזכה עוד השנה לשמוע עוצם עריבות הניגון הזה, שע"י נכלל בחי החיים, לעולמי עד ולנצח נצחים אכ"ר.

ואולי אפשר לרמוז מה ש"אחזה הלבנה נר בידה" (שם במעשה י"א) כי נר מצוה ותורה אור" כידוע, אבל "שרגא בשיהא מאי אהני" כי בזמן הגאולה כבר אין אפשרות להוסיף זכויות. ועל כן טוענת הלילה אל היום "מדוע כשאתה בא אין לי שם", שאין לי כל התאוות שנקראים "שם", כי כשמיאיר היום ומתגלה החסדים כבר אין תאוות והנסיגות, כי אם היו לי תאוות ומניעות דווקא אז היה נחשב לרבותא קיום התורה והמצוות, אז כבר ישליכו הסט"א לבריא עמיקתא, וממילא כבר פחות רבותא. ואז נעשה חוכא מרוב השמחה שיהיה לעתיד, שאפשר להמשיך כבר עכשיו. (עי' בשערי צדיק חלק א' מכתב ב' בסופו) אכ"ר.

ויומתק שבעתיים מה שאומר רביה"ק שעל כן ברא לו הקב"ה את הצלע שעל ידי זה יהיה לו כח לעמוד בממשלה זו, מפני שהקב"ה ראה וידע שהמלאכים יקנאו את אדם, ולכן ויבן ה' אלקים את הצלע אשר לקח מן האדם וגו', שעל ידי זה יהיה לו כח לעמוד בממשלה זו.

ובפסוק (בראשית א, כו) "וראמר אלקים נעשה אדם", פירש"י ענותנותו של הקדוש ברוך הוא למדנו מכאן, לפי שהאדם בדמות המלאכים ויתקנאו בו. ואפשר זה בח' עזר כנגדו, כי חוה היתה לו לעזר, להמלאכים שקנאוהו והיו כנגדו.

וזה בחינת "כי ביום אכלך ממנו מות תמות", היינו שיפול ממדרגתו וממשלתו, כמ"ש רביה"ק, וכמ"ש בזהו"ק כי נפילה מדרגה קרי ביה יומות, והאמת כך היה, שנפל מממשלתו על המלאכים וממדרגתו מכל וכל.

ויובן בזה מה שהנחש בא אצל חוה, כי לאדם לא היה יכול לגשת להזיקו בקנאתו, כי היה לו שמירה, הוא הצלע, לכן הלכו לפתות את חוה, וכשל עוזר ונפל עזור. ואולי לכן היתה עונשו של נחש על גחוק תלך, בלי תקומה, תחת שהיה הגורם שלא יוכל אדם לעמוד במדרגתו ובממשלתו על המלאכים.

[וכך הוא האמת, כי האיש לו הכח הגבורה למשול בעולם, בין בגשמיות בין ברוחניות, כל אחד כבחירתו וכברכתו אשר ברבו ה', אמנם הוא צריך לכח האשה כדי שיהיה להדבר קיום והעמדה. ורבים וטובים הגיעו להצלחות ולדרגות רמות, אמנם בלי כח האשה לא יכלו לעמוד על מדרגתם. וזה נכלל במה שאמרו "אשה טובה מתנה לבעלה". ואולי זה רמז בפסוק (משלי יד, א) "חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו", כי תקומת הבנין וההריסה בידיה תלוי].

עזות דקדושה

רבנו מדבר בענין הבעל תפלה, שכל השרים העליונים, וכל צבא השמים, מקבלים את כוחם ממנו, כי הוא בבחינת 'דבר ה' שהכל נעשין לוויין ממנו, והוא בחינת המלוה הגדול, וע"כ רק הוא יכול לראות מי מהמפורסמים, הוא מפורסם של אמת, ומי מפורסם של שקר. כי "אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו". וכיון שכולם, כולל המפורסמים של שקר, לוויין את כחם ממנו, אזי עזותם נופל לפניו, כי אינם מעיזים פניהם, כנ"ל.

ועיין בליקו"ה (הל' הלוואה ג', אות ד') שם מבאר מוהר"ת את ענין העזות דיקא בהיפוך ממש, כי לפעמים יכול האדם לפול בדעתו ולומר: "איך אוכל להתפלל לפני מלך המלכים הקב"ה, אחרי שעברתי על דבריו, והרביתי לפשוע בחטאים ופגמים רבים, ושמעתי לבעל דבר", ועל ידי הבושה הזאת כופר בכל, ונופל למקום שנופל ח"ו.

ועל זה זועק מוהר"ת וזה לשונו: "כי בתחילה בודאי צריך שיהיה לו בושה גדולה לפניו יתברך, ויהיה מורא שמים עליו כמורא בשר ודם, לבלי לעשות שום חטא ועון נגדו יתברך. אבל אם כבר התגבר עליו הבעל דבר, ונכשל במה שנכשל ח"ו, צריך להתגבר שיהיה לו 'עזות' גדול נגדו יתברך, ולהתאמץ בכל עוז לבלי לפול בדעתו כלל, רק לבטוח ברחמיו המרובים בלי שיעור, ולהתחזק ולהתחיל בכל עת מחדש. ולא יסתכל כלל מה שעבר עד הנה, רק ישתטח לפני ה' יתברך, ויבקש מלפניו ויתודה לפניו עונותיו, ויבקש מחילה עליהם ויתחנן על להבא, שיצילהו השי"ת ברחמיו המרובים בלי שיעור" ע"כ.

רואים אנו מכאן שצריך לקחת את העזות, ולהשתמש בה בקדושה, להתחיל בכל פעם מחדש. וזה המש"ש כל נפילתו היא, שלוקח העזות ומעיז פניו נגדו יתברך, כיון שע"י עזותו אי אפשר להגיע לתכלית, ולהתקשר לכל שרשי נשמות ישראל. אך אנו צריכין לקחת את העזות ולהשתמש בה להיפך, להתקרב אליו יתברך, ועי"ז דיקא נגיע לתכלית הנ"ל.

הרה"ח ר' יצחק זאב האכהווער ה"ו

מלחמת משה בעמלק

[אות י"ד] בענין מה שכתב רבנו, שהצדיק הוא יכול לעשות ראש השנה, כי הוא דן את הכל לכף זכות. יש לשים לב לראות, שזה היה מלחמת משה בעמלק. שעמלק כל ענינו להחליש את ישראל, כמו שכתוב "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך", ומאריך בזה מוהר"ת בכמה מקומות, שזה ענינו לראות רק הרע בכל אחד ואחד. ומשה רבנו להיפך, הוא הוא הצדיק הממליץ טוב על ישראל בכל מצב שהם, אפילו כשחטאו בעגל, וזה היה מלחמתו בעמלק, לראות הטוב שבכל אחד.

ב"ה גם השבוע קיבלנו תוספת ברכה והערות מקוראים חשובים:
ר. א. ל. ה"ו.
מש"כ בדבר המערכת (בגליון ה) על שסדרו ללמוד כל תורה כג' חדשים ומי שירצה לעבור על כל התורות, יקח לו כמאה שנים, אמנם יש שיחה מפורשת בשיחות הר"ן סימן רצ"ז, אודות ההליכה עם התורות, בערך ב' או ג' חדשים "עד שיגמור לילך עם כל התורות", רואים שרצון רביז"ל היה כפשוטו לילך עם כל התורות.

ר. מ. ל. ה"ו, לאנדאן
מש"כ בדבר המערכת (בגליון ה) אודות התי"ב תורות שיש בליקוטי מוהר"ן, שמעתי כ"פ מהרה"ח ר' יצחק פרידמאן ה"ו מחשובי אנ"ש ווונ"ס, שרגיל לומר כסדר בשיעוריו "יש לנו בי"ת", כשכוונתו על התי"ב תורות שיש בליקוטי מוהר"ן בשני החלקים. [א.ה. מסתמא כולל ההשגחה אחד היה אברהם או הלכו חזו].

ר' יוסף לינדנער ה"ו, בארא פארק נ"י.
כסנהרין דף פב: רגבי פינחס קנאה בקשו מלאכי השרת לרדפו. אך שם הטעם מפני שעשה פלילות עם קונו, וחסו על כבוד קונו. וכן הוא שם דף קג: רגבי מיכה ופסלו.
שיהיה קיום להממשלה. משמש ב'אתר קים' – הוא היינו בחינת קיום. ויוכן סיפא דקרא "והיה לכסא כבוד לבית אביו".
ששים רבוא בכרם אָחד. התכוון במה שנקט רבינו רמזו זו דוקא. כי 'שישים ריבוא בכרם אחד' מורה על 'אם כל חי' ממש [ולא רק על עצם כללות נשמות ישראל לבד].
צָרִיךְ לְקַשֵּׁר עֲצֵמוֹ עִם כָּל מְפָרְסְמֵי וּמְנַהֲיֵי הַדּוֹר
מבואר שצריך לידע ולהתקשר עם מפורסמי ומנהיגי הדור, ור"א כמו שאומרים קצתן על דעת רביה"ק להיפך, אלא עם כ"פ מפורסמי ומנהיגי הדור צריך להתקשר. ואף יש תועלויות בזה לעבודת השי"ת, ואחד מהם הוא כמבואר כאן שע"י הוא מתקשר עם נשמות ישראל השייכים לחלקם.

כי יש כמה מְפָרְסְמֵים שְׁהֵם בְּשִׁקְר
כאן מפורש כי ר"א כל המפורסמים הם בשקר ח"ו, רק שיש כמה מפורסמים שהם בשקר. וכמבואר עוד בסמוך שצריך לידע ולהכיר אותם ולהבחין ביניהם, וגם מתבאר כיצד להבחין ביניהם. (ובזה נרחו דברי מי שהרחיבו לומר אחרת על דעת רביה"ק).
ולחם אין נשמות שייכים לחלקם, כי הם אינם מנהיגים אמיתיים.

דברי התורה שבגליון מוקדש להצלחת מלכה בת נחמה שתחי' ולהצלחת כל המסייעים והקוראים. ולישועת כל אחינו בית ישראל ולביטול כל הגזירות מעם ישראל, ולהחיש ביאת משיח צדקינו בב"א

שאלות ותשובות בתורה הזמנית

"ביזוי אנשים", לכאורה אמור להיות כנגד "תאות אכילה", ויש להבין מה הקשר ביניהם? על כל תשובה שתשלח למערכת תקבל בעה"י זכות להשתתף בהגרלה פעם אחת (*ב"נ ע"ס מסוים לקניית ספרי קודש או להוצאות של הנסיעות או האש"ל לר"ה באומן) מלבד הרווח והזכות של זיכוי הרבים ושאר הזכויות בזה ובבא לנצח

מודעה רבא לאוריתא

בס"ד שמחים אנו להודיע שנשמח לקבל חידושים בתורה הזמנית וכן הערות והארות רעיונות ותגובות על מה שנכתב מכל הקוראים היקרים בכל מקום שהם וב"נ נשתדל להדפיסם לזיכוי הרבים. כמו כן נשמח לקבל עזרה ממפיצים שיעזרו לנו להדפיס במקומם ולהפיץ בכתי כנסת ובתי מדרשים של אנ"ש.

לכל ענייני הגליון ניתן ליצור קשר 781-2966-744-44+